

Nålefiltet kardetullhjerter

Av Eini Wahl, husflidskonsulenten i Trøndelag sør

Karding er et viktig forarbeid når ulla skal spinnes til garn. Det er ofte mye ull som må kardes, dette kan være en tidkrevende prosess. Har du lyst til å øve deg på karding av ull rett fra sauene, men ikke har lyst til å spinne? Eller vil du bare lage et lite prosjekt av råull fra en lokal sau? Da kan et nålefiltet kardetullhjerter være noe for deg!

Du trenger:

- Råull, gjerne i ulike farger og kvaliteter
- Vaskeposer og ullsåpe (valgfritt)
- Håndkarde
- Filtenål, anbefaler grov
- Filtematte, eller annet egnet underlag
- Snor, perler og annen dekor (valgfritt)

Vask av råull

Selv om ulla som nettopp er klippet av sauene kan se ren ut, bærer den som regel preg av det utelivet sauene har levd. Har man tilgang på vaskemuligheter, kan ulla gjerne vaskes før bruk. Dette kan gjøres ute på sommeren, ved å bruke en balje og hageslange. Det er også fullt mulig å vaske ulla i en vanlig vaskemaskin. Husk å bruke ullvaskemiddel, helst et som ivaretar den naturlige lanolinen i ulla.

- 1) Grovsorter ulla, og fjern de mest møkkede partiene. Fyll ull i vaskeposene, ca 1/2 – 2/3 full. Ikke press ulla sammen, den må ha litt plass.
- 2) Legg vaskeposene i bløt i vann med litt ullvaskemiddel. La ligge noen timer.
- 3) Når ulla er godt oppbløtt, kan den vaskes i maskin på ullprogram. Jeg har brukt ullprogram 30 grader, 1200 omdreininger. Legg så ulla til tørk, dra den litt fra hverandre for å få mer luft inn.

Tips: Test vaskeprogrammet på din maskin med én vaskepose, særlig om du ikke kjenner ullvaskeprogrammet godt fra før.

Har du mye ull som ikke kan brukes til toving eller spinning, kan dette brukes som dekke i blomsterbed og grønnsakshager. Ulla holder på fuktigheten i jorda, regulerer temperaturen, og hindrer ugressvekst.

Karding – fra råull til tull

Når ulla er ren og tørr, kan du begynne å karde. For å enklest mulig kunne nålefilte et hjerte, skal du prøve å lage en jevn og fin pølse, eller «tull».

- 1) Legg ulla på karden som vist på bilde. Prøv deg frem med hvor mye ull du kan ha på, det kan lett bli for mye.

- 2) Begynn å gre ulla med lette tak. Når du har litt ull på begge kardene, samler du det ved å dra kardene mot hverandre som vist på bildet. Bytt på hvilket kardebrett du samler ulla på.

- 3) Kard til ulla er jevn. Er det store klumper kan disse fjernes med fingrene. Dersom det ser ut som det er mer ull på en del av karda, flytter du dette til det er like mye over hele.

- 4) Når du er fornøyd med kardinga, kan ulla tas av. Bruk fingrene til å rulle ulla av, og form tull. Form den litt med hendene, men pass på at den forblir luftig.

Nålefilting – fra tull til hjerte

- 1) Legg kardedullen på et egnet underlag, og brett den i 3 eller 4.

- 2) Bruk en nålefiltingsnål, og stikk sammen ulla midt på, over hele bredden.

- 3) Sett arbeidet på høykant, og stikk jevnt over hele for å flate det. Du vil nå se hjerteformen.

- 4) Du kan nå stikke jevnt over hele, for å forme hjertet til ønsket form. Der du stikker vil ulla pakke seg sammen, og bli mindre.

- 5) Om du ønsker en tredimensjonal form, husk å stikke i alle retninger. Jo mer du bruker nåla, dess mer filta blir ulla

- 6) Stikk til du er fornøyd med form og fasthet. Dette kan ta mer tid enn du tror, men vær tålmodig!

Fest på en snor, dekorer med perler, eller bruk en annen farge ull for å nålefilte på noen fine detaljer. Her er det mange muligheter.

Gratulerer, du har nå nålefiltet et kardedullhjerte!